

Kärnkraftsfritt Bottenviken- konferens, 21-22.5.2016, Skellefteå

Vad är det som händer i Pyhäjoki?

Planerna att bygga ett kärnkraftverk i Pyhäjoki

Miljö och människor mår illa

Förutom de stora ändringarna i naturen, infrastrukturen och eventuellt i näringslivet händer det mycket på personliga nivån i Pyhäjoki och Parhalahti invånarna.

- människorna i den lilla byn vill inte tala med varandra om Fennovoima projektet
- människorna är rädda att komma ut med sin åsikt om projektet
- försäljningen av sommarstugor har splittrat familjer
- en del av familjer och familjemedlemmar mår dåligt
- hur har kommunen planerat stödåtgärder för dem som behöver t.ex psykologisk hjälp?
- finns det några förgripande åtgärder?

Fennovoima har lovat arbete för människorna som bor på området.

- kommunens arbetslöshetsgrad har inte under de tre senaste åren minskat.
- tillsvidare har inte Pyhäjokiborna fått den stora massan av arbete som lovats
- I april blev jag förvånad att den enda bensinstation i Pyhäjoki har stängts, närmaste bensinstation finns i Brahestad
- Detta tyder på att det inte går så bra för Pyhäjoki

Människor som önskar besöka **Hanhikivi stenen**, som enligt lagen om fornminnen ska upprätthållas under alla omständigheter, kan inte besöka stenen för Fennovoima har inte byggt en väg till stenen. Stenen är en gränssten av 1323 års Pähkinäsaari fred. Första finska ötsgräns. (Sverige/Novogorod)

Varje gång jag har vistat i Pyhäjoki (fem gånger de senaste åtta månaderna) har jag träffat folk som är oerhört oroliga över den situation som har uppstått i Pyhäjoki efter det att Fennovoima projektet påbörjades.

- kommunen är splittrad. Är detta det vad beslutsfattarna ville?
- om kommunen hade bestämt sig att bygga sol- vind- biomassa energiinrättningar skulle kommunen inte ha dessa problem. Dessutom skulle elektriciteten redan strömma in i företagen.
- Att forska i det sociala livet i Pyhäjoki skulle vara ett bra arbete för en social studerande.

Varför protestera?

Fennovoima projektet saknar medborgarnas stöd. Det råder ett stort demokratiunderskott i Finland, beslutsfattarna nonchalerar medborgarnas åsikter.

- Rosatoms produktion omfattar både kärnvapen och kärnkraft. Nästan 40 procent av företagets anställda arbetar med kärnvapen,
- I Finland, Europa och runt om i världen förhåller sig medborgarna synnerligen kritiskt till atomkraft, för att inte tala om atomvapen.
- finansieringen av projektet är i höljt i skymning

- Konsultföretaget Worley Parsons förfalskningar t.ex. i Leningrad projektet
- Reaktorn är en prototyp jämför Olkiluoto 3
- Fennovoima har inte löst problemet med det högaktiva kärnavfallet. Det har framhävts att det vore bäst att bygga ett nytt slutförvar på den ort där kärnkraftverket placeras. Frågan är om Pyhäjokiborna vill ha slutförvaret här?

I statsrådets principbeslut säger man att Fennovoima projektet **främjar samhällets helhetsintresse**. Listan över att detta kriterium inte uppfylls beträffande atomkraften är mycket lång

- OL 3 vars kostnader nu ligger kring 10 miljarder istället för 3,2 och är 10 år försenat
- atomkraften producerar avfall som är farligt för människa och miljö i hundratusentals år
- Fennovoimas bygglovsansökan omfattar inte en plan för omhändertagande av högaktivt avfall
- OL 3 har sysselsatt mestadels utländsk arbetskraft från över 40 olika länder. Kommunikationssvårigheterna utgör en riskfaktor för atomkraftverkets säkerhet
- Fennovoimas projekt är planerat att byggas av ryska entreprenörer och sannolikt huvudsakligen av utländsk arbetskraft
- Fennovoimas atomkraftverk gör Finland ännu mera beroende av rysk energi istället för att pengarna skulle användas för förnybar, inhemsk energiproduktion
- Det finns en otalig mängd av orsaker för att protestera denna projekt.
- Fennovoima säger att de inte använder skattepengar. Detta är en stor lögn. Största delen av Fennovoimas ägare är små, fattiga kommuner eller energibolag som ägs av kommunerna. Man har byggt infrastruktur i Pyhäjoki

Protestlägret

Startade 21. april 2015 ute på Hanhikivi udden efter det att Fennovoima började fälla skog

- Fennovoimamotsändarna på udden lät aktivisterna bosätta sig i deras sommarstugor.
- Det ordnades flere seminarier, föreläsningar också internationella happening
- Icke våldsaktioner fortsatte hela sommaren och hösten
- Fennovoima ämnar ta över området den 1 juni området genom ett tvivelaktigt tillstånd till förhandsbesittningstagande.
- Det är egentligen flera månader kvar tills tvångsinlösningen vinner laga kraft, så för Fennovoimas projekt stiftades en lag, som också framöver ger bolag möjlighet att tvångsinlösa och beslagta markområden
- Aktivisterna kunde hålla sin verksamhet på udden fram till mitten av september.
- efter vräkningen i slutet av oktober fick lägret en plats i skogen närmare Pyhäjoki

Aktionsveckan i slutet av april, 2016

Aktivisterna hade många ickevåldsaktioner den största på Tjernobyldagen den 26.4., sedan en mindre den 27.4. och 28.4. Under Tjernobyldagen ordnades det också en performance i Pyhäjoki centrum och två seminarier på biblioteket.

Under Aktionsveckan Reclaim the Cape (22.4-1.5 2016) togs tiotals personer fast och 11 blev anhållna. Fem av dem blev släppta efter några dagar och de sex hölls ännu inlåsta släpptes under förra veckan. En aktivist är ännu häktad.

Alla dem som har gripits för våldsamma aktiviteter i Pyhäjoki frågar: Vems intressen driver våra politiker?

Polisen har inte erbjudit lagliga anordningar för de inlåsta aktivisterna under deras tid där. Polisen menar att det inte har funnits resurser för att t.ex.

- städa cellerna
- under de första dagarna hade fångarna inte möjligheter att tvätta sig,
- inget toapapper
- ingen ordentlig mat.
- Fångarna fick inte heller gå ut så mycket som de borde ha fått enligt lagen.
- Inte fått alla de böcker som skickats till den häktade
- En kvinnlig häktad måste gå naken till duschen framför manliga vakter
- Vakternas och polisens språk har varit brutalt : du har inga privilegier, svordomar etc.

De fångar som inte talar finska har tvingats att prata engelska med sin familj, trots att de hade kunnat tala svenska.

Måndagen den 16 maj skedde en interneringsrättegång och rätten bestämde att fortsätta hålla aktivisten i häktet. Enda förklaringen för detta var att aktivisten kanske undviker den kommande rättegången för fallet.

Aktivisten är misstänkt för våldsamt upplopp samt våldsamt motstånd mot polisen. Hen är misstänkt för samma våld som de andra aktivisterna som redan blivit frisläppta.

Det har också inträffat andra typer av repression.

- Två läger blev vräkta
- När polisen kom första gången på eftermiddagen till lägret sade de inget och hade inte heller något skriftligt papper
- Senare på kvällen kom polisen med ett papper var de refererar till polislagen, kapitel 2 paragraferna 9 och 10.
- Polisen har förstört och lämnat lägret med en stor oreda efter dem.
- Aktivisterna var tvungna att lämna området innan all utrustning och personliga föremål var packade, vilket har lett till att en massa saker nu saknas.
- Polisen sa att alla saker finns att få via Pyhäjoki kommun (vi fick senare veta att det i praktiken var ett deponeringsområde) och Brahestads polisstation, där vi inte ännu har hittat något av de försvunna sakerna.
- Nu har det lägret städats av aktivisterna och det andra, sk vinterlägret städas i dessa dagar.

Protestlägret fortsätter

Lägerdeltagarna ger inte upp, utan samlar för tillfället ihop krafter och saker på en tillfällig lägerplats.

Det finns både inhemskt och utländsk stöd för olika aktioner och för lägets fortsatta arbete.

Om vi vill att motståndsarbetet mot Fennovoima ska fortsätta på platsen där förstörelsen sker, är det nu dags att åka och hjälpa kärnkraftsmotståndarna!

Lea Launokari/Kvinnor för Fred, Finland

Största avtalsparter

Titan-2, huvudsakliga avtalsparten.

[Kauppalehti: Fennovoima valitsi Titan-2:n pääurakoitsijaksi](#) (på finska)

Rakennusyhtiö SRV, fungerar som en projektledare med den huvudsakliga avtalsparten Titan-2. SRV äger 1,8 % av Fennovoimas aktier. SRV har otaliga byggarbetsplatser över hela Finland, t.ex. har de en gigantisk i Fiskehamnen, Helsingfors.

[YLE: SRV mukaan Fennovoiman ydinvoimalahankkeeseen, Outokumpu lisää osuuttaan](#) (på finska)

Graniittirakennus Kallio Oy, bygger platsen för Hanhikivi kärnkraftverk, arbetsplats, boendes grundarbeten och vägarbeten, parkeringsplats och skyddsror för VVS och elkablar. De arbetar över hela Finland, t.ex. för tillfället i Östra centrum, Helsingfors.

[Talouselämä: Tässä Fennovoiman ydinvoimalan laitosalueen urakoitsija](#) (på finska)

Destia, Titan-2s underleverantör. De deltar i förberedande arbeten för kärnkraftverket. De avlägsnar ytskikt och plantage och gör grund- och vägarbeten. De har beräknat att det ska ta runt 6 månader. De arbetar över hela Finland och du kan ofta få syn på deras gula bilar längs vägarna.

[HS: Destia osallistuu Fennovoiman ydinvoimala-alueen rakentamiseen](#) (på finska)

E. Helaakoski, de köpte en del av Fennovoima och snart efter det började deras maskiner att synas på arbetsplatsen. De har kontor i åtminstone Brahestad, Uleåborg, Borgå, Kouvola, Lappeenranta, Imatra, Tavastehus, Pietasaari, Pyhäjoki, Vasa och Äänekoski.